

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrsté za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 10. novembra 1906.

Štev. 45.

**Številka obsega 6 strani in ima
prilogo „Podružnice Ljubljanske kreditne banke
v Celovcu“.**

Ali je Celovec dvojezičen?

Vprašanje, ali je Celovec dvojezičen, ali ne, se je v zadnjih časih s strani naših narodnih nasprotnikov večkrat pretresavalo. Seveda so vsi ti naši nasprotniki, pa naj že bodo Nemci kateregakoli političnega veroizpovedanja, najodločnejše zanikali, da bi bilo v Celovcu poleg Nemcev še kaj ljudi druge narodnosti. To se je zgodilo v večih slučajih. Omenimo naj le znani boj za slovensko imatrikuliranje dveh slovenskih otrok. Celovski občinski svet se je tedaj izrazil, da se s slovensko imatrikulacijo krši nemški značaj celovškega mesta. In v zadnjem času je nastala prava nevihta v celovškem občinskem odboru zaradi malenkostnega povoda — ena izmed celovških pošt prodaja dvojezične, nemško-slovenske poštne tiskovine. Zaradi par ubogih nemško-slovenskih nakaznic so se celovski mestni očetje tako razburili, da so celo stavili nujni predlog, ki naj bi obvaroval Celovec dvojezičnosti.

To sta dva slučaja, katera omenjamo posebej, splošno pa je znano, da Celovčani vedno in vselej poudarjajo, da je Celovec nemški in edino nemški, dasiravno je v resnici najmanj pol Celovca po rodu slovenskega. Mi smo vedno to poudarjali in svojo trditev tudi podprli z dokazi, katerih ne more ovreči niti najzagrizenejši posilinemški Celovčan. Treba si je ogledati Celovec tržni dan, ko se celovške gostilne in prodajalne napolnijo z okoliškim slovenskim ljudstvom. Takrat, ko se gre zato, da se „nemško-nacionalnemu“ Celovčanu, kateremu je sicer slovensčina ostudnejša kakor pravovernemu judu svinjsko meso, napolni zevajoči mošnjček s penazi, takrat se spomnijo vsi — itschi in — iggi svojega slovenskega rodu, in jezik jim teče po slovensko mnogo bolje, kakor pa sicer po nemško. Takrat se vidi, da je Celovec — dvojezičen.

Uradna statistika seveda ni naštel v Celovcu toliko Slovencev, kakor jih je v resnici. Ali kaj, saj jo poznamo to slavno statistiko in vemo, kako se ob ljudskem štetju fabricirajo kar trumoma iz Slovencev Nemci. Pred par leti je

še slovenski fantič kidał gnoj v kaki slovenski zagorski vasi in ni znal nemški, sedaj pa služi za hlapca v Celovcu in je trd Nemec, ker ga je gospodar vpisal za takega. Gospodar sam pa je v svojih mladih letih tudi pasel kot slovenski pastirček krave svojega slovenskega očeta. Sedaj je seveda hud Nemec. Dekletce, slovenske matere hči, je prišla v mesto in ni znala drugega po nemško, kakor „kuten tok“ ali „gutnomt“, ali ko si je kupila slamnik z rdečim peresom in vriščeč solčnik, se je naenkrat prelevila v — trdo Nemko, za katero je „bindiš — ših“. Z gospodinjo seveda govori največkrat slovensko, ker bi se drugače ne razumeli, in s svojim „šocejem“, krepkim kranjskim Janezom 17. pešpolka, govori izključno slovensko in se celo trudi, da bi govorila kolikor mogoče pravilno, da bi se Janez ne smejal njenemu „koroškemu pogrkovanju“. Pripomnimo naj še, da je vsaka tretja služkinja prav gotovo Kranjica ali pa Spodnještajerka in kot taka najgotovješa — trda Nemka! Da je pri nemškem gospodarju vse slovensko služabništvo vpisano za Nemce, je samo ob sebi umljivo. Tako se torej ni čuditi, da je uradna statistika našla v Celovcu le nekaj čez 1600 Slovencev, kar je pa vendar še 7.17% celega prebivalstva.

Celovec je torej vzlic vsemu pritisku nemških nacionalcev dvojezičen.

Da pa stvar dokažemo še jasnejše, naj povemo, kaj misli c. k. vlada o tem vprašanju. — Svoj čas je celovski mestni urad zahteval od slovenskega političnega društva, da mora društvo svojim slovenskim društvenim naznanilom prilagati nemški prevod. Društvo se je vsled tega pritožilo na deželno vlado koroško, ki je pritožbo zavrnila. Politično društvo se je nato pritožilo na c. k. ministrstvo notranjih zadev. C. k. ministrstvo pa je ugodilo pritožbi političnega društva z odlokom št. 17919, z dne 9. septembra 1890, v katerem pravi:

„Ministrstvo je glede na člen 16 postave z dne 5. marca 1862, drž. zak. št. 18, razsodilo, da se je z zgoraj imenovanim odlokom celovškega mestnega urada kršil člen XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, ker je slovenski jezik v vojvodini Koroški in specijelno v deželnem stolnem mestu Celovcu, v katerem je glasom zadnjega ljudskega štetja zastopan po več kot

3.5% domačega prebivalstva, deželni jezik, vsled česar ima po imenovanem členu državnega osnovnega zakona mestni magistrat dolžnost kot politična oblast I. stopnje, v tem jeziku sestavljene vloge reševati brez prigovora.“ — Pritožbo celovškega mestnega urada proti temu odloku je upravno sodišče z razsodbo št. 2358 z dne 4. julija 1891 zavrnilo kot nedopustno!

Celovec je potemtakem po razsodbi c. kr. ministrstva notranjih zadev — dvojezičen.

Mestni magistrat je dvojezičnost tudi upošteval in je od tedaj reševal slovenske vloge slovenskega političnega društva — dvojezično, nemško s slovenskim prevodom. Politično društvo hrani v svojem arhivu par takih zgledov uradne magistratne slovenščine s podpisom župana dr. Poscha. V zadnjih časih se je celovski magistrat toliko polenil, da slovenskih vlog sploh ne rešuje, to se pravi, da ne odgovarja nanje, in se je tako rešil po svojih mislih trdega oreha — dvojezičnih odlokov. Vsekako pa s tem ni odpravil po vladi priznane dvojezičnosti. V Celovcu ni po uradni štetvi iz l. 1900 samo 3.5% domačega prebivalstva, temveč 7.17%, in naj se gotovi gospodje v celovškem občinskem svetu še bolj šopirijo s svojim nemškim nacionalizmom in nemštvom mesta Celovca, Celovec je bil in ostane dvojezičen.

Pilat in Herod v Velikovu.

Kakor se je že zadnjič omenilo, ustanovilo se je v Velikovu dne 28. oktobra protiversko društvo „Svobodna šola“. Iz Celovca je prišel hajlovski odrešenik c. k. gimnazijski profesor dr. Angerer; ž njim se je potrudil tudi socijaldemokratski vodja Riese. Torej dva najhujša nasprotnika: eden Vsenemec, drugi socijalni demokrat sta se objemala, ko se je šlo zoper vero, zoper Kristusa in ob enem tudi zoper slovensko narodnost; zakaj če se odpravi ponk krščanskega nauka iz šol, se na Koroškem izbacne tudi zadnji sled slovensčine iz pomemčevalnic (saj na Koroškem nimamo šol, ampak pomemčevalnice). Zborovanje je otvoril glava velikovskih socijalnih demokratov, črevljarski mojster Uranšek, slovenskih katoliških staršev sin tam od „onstran“ Drave doma, ki je pred nedolgo časa rekel: „Od

Podlistek.

Ksaver Meško: „Mir Božji“.

Dolgo je že tega —, osem ali deset let, — in vendar se spominjam tistega dne tako živo, kakor bi bilo predvčerajšnjem. Bogoslovci smo šli iz cerkve od nedeljske maše. Šla sva skupaj z bogoslovcem — Slovencem, ki je bil prišel v četrto leto v Celovec. Oba sva se zanimala za leposlovje. Pripovedujem mu, kako me je zanimal, kako mi je ugajal roman, ki je izhajal v „Ljubljanskem Zvonu“ pod naslovom: „Kam plovemo?“ „Kdo je neki ta Karol Dolenc“, rečem znatizeljno, niti od daleč sluteč, da govorim s piscem tega romana samim. Kako se začudim in razveselim ob enem, ko mi pravi: „Jaz sem ta Karol Dolenc“. Tisti dan sem ga vzljubil, od tedaj rad prebiram njegove spise, divim se mu in vesel sem ga.

In vendar, — izpočetka ni izpolnil mojih pričakovanj; nekako razočaran sem bil nekaj časa. Hotel sem namreč, da ustvari Slovencem veliko, velikansko delo, da zapoje epopejo, da napiše roman, obsegajoč pet ali deset zvezkov, debelih seveda! Šele polagoma sem izprevidel svojo zmoto, šele sčasom sem spoznal, da je ravno v malem velik. Vzame trak in naniza nanj biser za biserom, vsak blesteč, vsak sijajen, nabere dragih kamenov, in vsak je obrušen in tembolj svetel, čim manjši je. Dražje so mu male kapelice, kjer diha vsak kotiček tiho poezijo, nego

svetega Petra dom, ki je bil zanj premogočen in preveličasten, kakor sam priznava v črtici „Cerkev“.

Ko sem bil nedavno v Ljubljani, nisem zagledal v izložnem oknu pri Kleinmayrju in Bambergu Meškove najnovejše zbirke „Mir Božji“. No, reklo se mi je, da jo kmalu postavijo tjakaj, da jo Slovenci vidijo, kupijo, čitajo in se naslajajo s to poezijo, polno topline.

V prvi črtici, — dvanajst jih je vseh skupaj, — potuje pisatelj z mlado gospodično in jo vpraša, česa išče na potovanju. Srečno bitje odgovori: „Zabave“. Na njeno vprašanje: „A česa iščete vi“, ji odgovori pesnik: „Miru in pozabnosti“. Pripoveduje nam Meško, da je hotel pred leti v samostan, da najde miru. In zakaj ni šel? Zato ne, ker je še dolžnik domovini.

Tu nam razvije Meško svoj program. Delovati hoče, tolažiti hoče tiste, ki so tolažbe potrebni in ki imajo vzprejemljiva srca za odkritosrčne besede. Da, to mora priznati vsak, kdor je z razumevanjem čital Meška, da je odkritosrčen, da se ne dela drugačnega, kakor je. In ravno v tej odkritosrčnosti je moč njegovega peresa. Koliko sorodnih src bije na svetu, koliko pokoja željnih duš trpi, a nihče ne zna tega izraziti, da si tako olajša srce. Za vse te govori pisatelj.

Različne predmete jemlje pesnik iz življenja; nedolžni, ljubko-naivni otroci, devoyke, propale, zapuščene in izgubljene, drveče v svojo propast, trpeče žene in starci, — vsi nastopajo v teh črticah. Pesniku se toži po mladosti, po otroško naivni veri, ki prešinja deklico, ko dela križe

črez dež in črez nebo, prepričana, da mora nehati deževati. Draga mu je navadna vsakdanja pešpot na hrib, njegovo srce je tesno spojeno z njo, kajti nanjo ga vežejo razni spomini. Srečuje na njej gospodične, otroke, starčke in se z njimi pogovarja. Zanj ta pot ni mrtva, temveč polna življenja. Slika nam devoyko, ki v jeseni hrepeni po njem, ki ga je ljubila; hrepeni zastonj, kajti vrne se pomlad, on se ne vrne.

Temni, polni pretresljive tragike sta sliki „Poglavje o Mimici“ in „Romanca o izgubljeni“, ki sta si dosti podobni.

V „Romanci o izgubljeni“ nastopi izgubljena Silvija, ki pripoveduje o tragičnem življenju svojem in svoje sestre. Obupala je sama nad svetom. Nima več potrebne moralne sile, da se iztrga strastem. Zastonj je prigovarjanje pesnikovo, naj se vrne domov. — Ne — ona gre v svojo pogubo, odpelje se v Pešto, kjer je pravi eldorado za izgubljene.

Kar oddahneš se in duh se ti dvigne v jasne višine iz blata, v katero sta se pogreznila Mimica in Silvija, ko te popelje pesnik v svetišča — v cerkev in v kapelico. Morda je Meško namenoma uvrstil za temnima slikama iz življenja propalih deklet dve tako jasni, tako vzvišeni, tako duha, misli, želje, čutila proti nebesom dvigujoči sliki: „Cerkev“ in „Kapelica“. In prav je storil. Potrebni sta te dve sliki, da nam pomirita razburjeno kri, da nas navdata z upom, ki smo ga izgubili, beroč temne tragedije. Te dve črtici bi imenoval himni, zapeti Bogu in blaženi Devici Mariji, pesmi-tolažilnici izmučenim trpinom, iščoim tolažbe.

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

hajlanja se Velikovčani ne moremo živiti. "Morebiti je pa sedaj sit, ko se je bratil s koroškim „oberhajlačem“, profesorjem dr. Angererjem!? Društvena pravila je prebral učitelj Košir. Nato je klobasaril glavni govornik prof. Angerer iz Celovca, ki je poudarjal, da nima nič zoper vero, ampak zoper duhovnike: to je ravno tako, kakor če bi kak duhovnik rekel, jaz nimam nič zoper šole, pač pa sem zoper profesorje in učitelje. Temeljito, točko za točko mu je odgovarjal kanonik J. Dobrovč, ki je povedal marsikatero resnico. Tega je skušal zavračevati Riese, ki pa je šel ne na govorniški oder, ampak na lim kanoniku Dobrovču, ki je tudi njega in njegovo logiko popolnoma ugnal. Nasprotni časopisi sicer sedaj bobnajo, da sta Angerer in Riese ugnala Dobrovča, toda to samo trdijo, ali da bi pa tudi dokazali, o tem ni govora. Tega tudi pri prvem zborovanju pri Sibiču niso mogli storiti. „Mir“ je takrat objavil govore po njih vsebini, in vsak je mogel soditi, kdo je imel prav. Nemško-protestantski časopisi so o tem lepo molčali. Tako tudi sedaj. To je popolnoma umljivo, ker bi se sicer strašno blamirali pred svojimi bralci. Da pa svet izve resnico, navajamo nekatere slučaje govorniškega boja iz zborovanja dne 28. oktobra.

Dr. Angerer je navajal člen 14 drž. temeljnih zakonov, kjer se pravi, da se nihče ne sme siliti h kaki verski vaji, toda zamolčal je drugi del, kateri govori drugače. Radi tega je dejal J. Dobrovč sledeče: „G. profesor ste sicer omenili prvi del te postave, v katerem se pusti vsakemu prostost, toda vedoma ste zamolčali drugi del, ki se glasi: ako ni kdo podvržen postavnim oblastim koga drugega. In ravno to je pri nas na Koroškem naredba deželnega šolskega sveta, ki otrokom ukazuje, da se morajo udeleževati službe božje. Tega, g. doktor, niste omenili.“ Riese, ki je odgovarjal Dobrovču, je ta drugi del te postave razlagal, da so to starši sami, ki imajo v tem slučaju odločevati prostovoljno. Nato mu je Dobrovč zabrusil: „Če imajo starši v tem oziru prostovoljno odločevati, potem morajo dosledno tako ravnati sploh glede šolske postave.“ Drugi slučaj: Angerer je očital duhovščini, da ni domoljubna, ker svetne postave napada, in je trdil, da sv. pismo ravno narobe govori. Na to mu je odgovarjal Dobrovč sledeče: „G. doktor ste pač klicali na pomoč sv. pismo. Da, res je, kar beremo pri apostolu Pavlu, da ni oblasti razven od Boga itd., toda tega pa niste omenili, kar se poudarja na drugem mestu sv. pisma: In če bi prišel angel z nebes in učil kaj drugega itd., in tako je tudi s svetnimi postavami, če so v nasprotju z božjimi nauki. Toda kljub temu smo pa duhovniki boljši patrijotje, kakor marsikateri drugi, ki škilijo preko avstrijskih mej na Nemško.“ Temu je zopet ugovarjal Riese, na kar je Dobrovč nastopil z dokazi, rekoč: „Gospoda moja, poglejmo nazaj na dan 4. oktobra (na god našega cesarja), takrat so bile zastave izobešene na kapiteljskih hišah, na cerkvi, na „Narodnem domu“ in vladnih hišah, sicer pa nikjer v celem mestu. Tak je velikovski patrijotizem.“ Tretji slučaj. Dobrovč je trdil, da vera obvaruje pred marsikatero hudobijo. Rieseju tudi to ni šlo v glavo in je opozarjal kanonika na članke na-

sprotnih časnikov, kolikokrat imajo priliko pisati: „Wieder einer“. (Protestantski časopisi namreč z največjim veseljem objavljajo vsak izmišljen in le redko resničen prestopok katoliškega duhovnika.) Nato ga je Dobrovč zavrnil: „Res je, da se tudi nahajajo med duhovniki graje vredni prestopki, toda če bi mi vse objavili, kar se pri-godi v drugih stanovih, kolikokrat bi mi morali pisati: „Wieder einer“ (zopet eden).“ Nato so se poslušalci smejali in klicali: „Oho, oho,“ na kar se je Dobrovč odrezal: „Prosim, gospoda moja, take slučaje smo doživeli pred kratkim v naši najožji bližini. (Namreč gospa Bischof in Pipan, ter najemnica Smetanik in Pikel. „Mir“ z dne 6. oktobra 1906, št. 40.)“ To so samo trije slučaji, kako so nasprotniki temeljito pogoreli. Kakor v teh treh zgledih, tako temeljito zasoljene je povedal kanonik Dobrovč hajlovcem v vseh drugih točkah, kljub temu sedaj nasprotniki trdijo, da so oni sijajno zmagali, kaj in kako se je na shodu govorilo, o tem pa molčijo, kakor takrat pri Sibiču. Seveda morajo biti lepo tiho, ker bi se sicer osmešili pred ljudstvom. Da, trditi je lahko, toda dokazati je laž težko. In če bi kdo še ne verjel, da so bili hajlovci užugani, tistemu pa priporočamo v premislek besede Angererjeve, s katerimi je shod zaključeval in rekel natančno: „Sploh pa, gospodje, ne zahtevam, da imate to, kar sva govorila jaz in Riese, za nezmotljivo resnico, temveč razmišljajte o tem.“ To je govoril c. k. profesor zgodovine, ki se je v svojem govoru skliceval na zgodovinske podatke. Ubogi učenci, ki imajo takega učenjaka!

To naj za danes zadostuje. Sicer bomo o tem shodu in o društvu „Svobodna šola“ še pisali in govorili. Tako je bilo in nič drugače; to morejo potrditi tudi našinci, ki so se udeležili shoda. Če pa hoče dr. Angerer dokazati nasprotno, naj si pa pride po tretjo blamažo v Velikovec.

Grozne posledice vzgoje v nemških šolah.

(Resničen dogodek, ki o njem nemški listi ne pišejo in ne bodo pisali.)

Pod tem naslovom praški katoliški dnevnik „Čech“ v svoji 301. številki iz dne 1. novembra poroča:

Nedavno je v Trnavki umoril češkega dečka učenec tamošnje ponemčevalne šulferajnske šole. Ta zločin je v globino duše pretresel vse prave prijatelje omike, zakaj iz tega slučaja se jasno vidi, kakšna škoda in zlo se napravlja človeštvu, ako se otroci duševno mučijo v šolah, katerih učnega jezika ne razumejo. Vzgoja in pouk je seveda tudi v takih šolah za nič. Žalibog, krvavi slučaj trnavski ni osamljen. Iz Čeških Budjevic prihaja poročilo, da je učenec nemške šole, petnajstletni Janovsky, v ponedeljek ob 8. uri zjutraj v Adamovu ustrelil s flobertovo puško češkega šolarja in siroto trinajstletnega Bogomila Skalickega, ki je s svojo sestro obiskoval češko šolo v Rudolfovem. Sirota Skalicky je že daljši čas moral prenašati surovosti od Janov-

skega, ki je v nemški šoli posurovel. Kadarkoli je Janovsky srečal Skalickega, zmerjal ga je in tepel. Tako je bilo tudi omenjenega jutra v ponedeljek. Sirota Skalicky s svojo sestro je šel v šolo; na potu je srečal tri fante z njihovim tovarišem Janovskym. Suroveži so ga takoj napadli in začeli tepsti. Jokajoč je šel ubogi Skalicky dalje in je samo rekel svojim napadalcem: „Le to si zapomnite! Bog vam bode vrnil, kar ste meni storili. To bom povedal v šoli g. učitelju.“ — Te besede so v nemški šulferajnski šoli odgojenega Janovskega tako razkačile, da je planil na jokajočega Skalickega in ga je s flobertko ustrelil v glavo. Nesrečni češki deček je smrtno ranjen padel na tla. Surovi in brezvestni morilec je zbežal v gozd. Uboga žrtev suroveža, smrtno ranjeni Skalicky, ves krvav se je zvijal v bolečinah na tleh. Na vpitje njegove sestrice so prihiteli ljudje in prihitel je tudi orožnik. Pogled na nedolžno, s smrtno se borečo žrtev, je bil srce pretresujoč. Vse, tudi orožnika so polile solze. Poklicani zdravnik dr. Huller je spoznal, da je dečkova rana smrtna. Namesto v šolo so spravili reveža v budjejeviško bolnišnico, kjer je v kratkem umrl. Nesrečni deček je sin vdove, ki je polagala vanj velike nade. Bil je priden, tih, miren, pobožen deček, ki je v šoli zelo dobro uspeval. Revež je postal žrtev suroveža, ki v ponemčevalni šoli ni bil niti vzgojen niti omikan.

Takšne krvave uspehe rodi surovo nasilje nemško, ki se trudi polastiti se duš drugih narodov in jih pelje na kriva pota in v pogubo.

Koroške novice.

Črni dan. Pod tem zaglavjem so prinesli slovenski listi skoraj neverjetno vest, da je mariborski mestni magistrat dal odstraniti dvojezičen napis s slovenske tiskarne v Mariboru. Mariborsko sodno okrožje šteje 157.000 Slovencev in komaj 39.000 Nemcev, in vzlic temu se je moglo zgoditi to nečuvno dejanje. Proti takemu, naravnost rečeno, zločinu zoper postavno zajamčene pravice slovenskega naroda je treba najodločnejšega odpora. Popolnoma pravilno bi bilo, ako bi dala slovenska Ljubljana odgovor na to nesramnost in bi ljubljanski občinski svet dal odstraniti vse, kar je v javnosti nemškega v Ljubljani. Klin s klinom!

Vendar tudi enkrat resnico povedal! Glasilo spodnještajerskega kmetijskega ljudstva „Slov. Gospodar“ javlja besede, ki jih je omenil na političnem shodu v Spod. Poljčanah na Štajerskem. dne 21. m. m. predsednik shoda, g. župnik Alojz Cilenšek, katere mu je rekel urednik „Štajerca“, namreč: „Tisti kmetje, ki berejo ptuj-skega „Štajerca“, so pač sami backi!“ — Kdor že ni tako neumen, ali tako hudoben, da ti bo trdil, če je v njegov prid, da je led — gorek, in ogenj — mrzel, temu bo ta izjava pač zadostovala, da si napravi o tem listu pravično sodbo, kajti urednik pač najbolje pozna svoj list in naročnike. Koroški „backi“, alarm!!

O ta slavna c. kr. državna železnica! Ne vemo, ali naj bi se jezili, ali pa le krohotali na

Ne morem se zadržavati pri teh dveh, hiteti moram do osme črtice, ki je najdaljša, pa tudi najlepša. Predaleč bi me zavedlo, ko bi hotel podati vsebino tega krasnega spisa: Nedolžni sinček roma na Goro prosit za izgubljenega očeta. Utrujen zaspi pred cerkvenimi vrati, kjer ga najde oče, ki v isti noči priroma na Goro, da izprosi odpuščenja in dobi srčni mir. — Ta črtica je nekaj krasnega in se sveti v tej zbirki kakor svetinjska, ki jo je nosil sinček Vanček na prsih. Ne vem, ali naj se bolj divim vsebini ali poedinim prizorom, n. pr. dialogu med Vančkom in deklico, ki mu pokaže pravi pot na Goro in ga obdaruje z jabolki. Meni je samo žal, in gotovo je neizmerna škoda, da ta črtica ni izšla v knjigah „Družbe sv. Mohorja“. Da jo je izdala „Družba“, bi jo tisoči uživali in se napajali in naslajali s to nebeško poezijo. A tako — koliko bralcev bo našla? Zakaj se nihče ne potru-di, da se taki biseri shranijo v riznici naše „Družbe“?!

V črtici „Ljudje“ je kaj dobro izraženo nasprotje med olikanci in omikanci, ki vedno govorijo o srečnem ali nesrečnem slučaju, in med preprosto ženico-vdovo ki polna vere v Božjo previdnost izgubljenega sinka pritisne k sebi in vzdihne: „Sam Bog mi ga je poslal nazaj.“

Slika „Na cesti“ je huda, ostra, a popolnoma pravična obsodba alkoholizma, ki uničuje naše najboljše sile.

V enajsti črtici popisuje z njemu lastno spretnostjo in duhovitostjo človeka, ki se hoče vrniti v izgubljeni mladostni raj.

Zadnja črtica nosi isti naslov kakor cela zbirka: „Mir Božji“. Prav prikladen konec! Po

silnih dušnih borbah, po dolgem iskanju, po neutešnem hrepenenju, po dneh, v katerih ga je tolažila le cerkev in kapelica, prispe nazadnje do miru. Ta mir mu da — Izveličar. Tako izzvenci ta visoka pesem hrepenenja po miru.

Očita se našemu pisatelju, da ne zna pisati za preprosti narod. Ne rečem — težak je včas. Marsikoga morda utrjuje njegovo popisavanje, razmišljanje, njegova dušeslovna analiza. Spisi, v katerih je le prav malo zunanega dejanja, zanimivih dogodkov, a polno opisavanja dušnih procesov, so pač težki za navadnega seljaka. Ali — pisatelj, ki bi duhovite, v lahkem slogu pisane stvari podajali preprostemu ljudstvu, takih pač današnji čas ne rodi, saj pri nas Slovincih ne.

Nekatere Meškove stvari so pa baš kakor nalašč za ljudstvo, n. pr. „Romanje na Goro“. — Glavne vrline Meškove so: razkošno bogat jezik, sijajen slog, občudovanja vredno opisavanje prirode in njenih čudes ter fina, globoka psihologija. In koliko je Meško v svojem, še mladem življenju doživel, kako bogato je njegovo življenje pravega, globoko čutečega, natanko opazujočega umetnika. Nekoč mi reče prijatelj, hrvatsko-slovenski pisatelj Janko Barle: „Jaz ne vem, ali Meško v resnici vse to doživi, o čemer piše, ali se to rodi le v njegovi fantaziji.“ No, ko ne bi spisaval resničnih dogodkov iz svojega življenja, bi bila tem bolj občudovanja vredna njegova domišljija, ali Meško nam slika svoje resnično, predvsem duševno življenje. Zanj pač noben doživljaj ni premalen, nobeden brez-pomemben. Nam navadnim zemljanom izginejo iz spomina mladostne ljubezni. Pozabimo jih, ali

se jim smejemo. Mi ne mislimo dolgo na gospodično, ki smo se vozili z njo v kupeju ali na ladji. Črez nekaj časa, črez malo dni že ne vemo, kakšen obraz je imela, kaj je govorila. Meško pa kot pravi umetnik porabi navidezno brezpomembne trenutke iz svojega življenja in jih zna prikazati tako, da se živo zanimamo zanje.

Glede oblike bi pripomnil, da je sempatja nakopičenih preveč participov. Ne škodilo bi včas nadomestiti particip z odvisnim stavkom. Parkrat je postavil predloge drugega za drugim n. pr. „O iz srca ljubljensem“. Tu bi pač bolje bilo: „o njem, ki ga iz srca ljubi.“

Franjo Neubauer.

Smešničar.

Razloček med faro. Faran pri g. kuratu: „Kako pa to, da je št. Jurij fara, ki je manjša od naše, pri nas pa imamo le samo kuracijo?“ — Kurat: „Tega vi ne razumite! Fajmošter v št. Juriju ima zemljišče, govedo in prašiče; pri nas pa imamo koj le samo kure in race, — zatorej kuracija.“

— Neka gospa je rekla o svojih dveh deklah: „Ena nič prav ne stori, druga pa prav nič ne stori.“

~~~~~  
**Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!**  
~~~~~


ves glas. Družba sv. Mohorja je odposlala družbine knjige v Št. Jurij na Vinogradih, kakor že leta in leta. Na Mostiču, postaji državne železnice, pa uraduje neki velik in hud Nemec z imenom Rabitsch in ta ni vedel, kam s knjigami. Družba je dobila od njega sledeče obvestilo, katero priobčujemo doslovno: „Die an Herrn St. Jurij na Vinogradik adressierte Sendung 1 bala knjige Zeichen D. M. frachtbrief-Nr. 703 Absender Družba Sv. Mohorja erliegt hier noch unbezogen, weil Adresat unbekannt, k. k. Post verlangt (deutschlendsche — to je prečrtano) deutsche Adresse. Hier ist ein rein deutscher Ort. Brückl, k. k. St. B., am 2. XI. 1906. Der Stations-Vorstand: Rabitsch m. p.“ — O ti ljubi Bog in sv. Jurij, pomagajta temu Rabitschu, in ti sv. Katarina, za pravi um in pamet, stoj mu ob strani, drugače je mož udarjen! Slovensko se glasi ta kolobocija: „Na gospoda sv. Jurija na Vinogradih naslovljena pošiljatev, 1 bala knjig, znamenje D. M. leži tu, ker se ni odvezla in je naslovljenec nepoznan. C. kr. pošta zahteva nemški naslov. Tu je popolnoma nemški kraj. Mostič itd.“ — Verjamemo, da gospod sv. Jurij najbrž ne bo prijahal na svojem belcu k gospodu Rabitschu po knjige družbe sv. Mohorja, ker kaj takega še ni nikoli storil in najbrž knjig, ki niso nanj naslovljene, tudi ne bi hotel sprejeti. Slovenci zelo časte sv. Jurija, in zato bi bilo dobro, da bi ga naprosili, če že pride na Mostič, da naj s svojo sulico prav pošteno namlati take ljudi, ki se štejejo za Nemce, pa niti nemški pravilno pisati ne znajo, zraven se pa očitno lažejo, da je Mostič popolnoma nemški, dasiravno je štela občina po uradni štetvi l. 1880 še 792 Slovencev. Obenem bomo pa poskrbeli, da bo kdo, če tudi ne sv. Jurij, podregal malo višje, kakor je mostiški postajni načelnik in poštar, nakar smo prepričani, da bode oba prav hitro vedela, kje je Št. Jurij na Vinogradih! Radovedni smo le, kdo bo plačal velike stroške, ker knjige leže že mesec dni na Mostiču! Gospodu naslovljencu svetujemo, da krivce pošteno priporoči višjim oblastvom.

Javno vprašanje. Bivši podžupan celovškega mesta, dr. Ad. Martinek, odvetnik v Celovcu, je zadnjič, ko se je v mestnem odboru nujno predlagal protest proti dvojezičnim poštnim tiskovinam, tudi glasoval za ta predlog. Ker ima dr. Martinek mnogo posla s slovenskimi strankami, posebno iz velikovškega in pliberškega okraja, naj nam dovoli, da ga javno vprašamo in prosimo za javen odgovor: „Ali bo gospod doktor odslej pač še sprejemal denar, ki ga dobiva iz slovenskih krajev od slovenskih strank po dvojezičnih poštnih nakaznicah? Prosimo nujnega odgovora, da si v slučaju, ako gospod doktor zavrne naše slovenske pošiljatev, vemo preskrbeti odvetnika, ki ne bo zavračal slovenskega denarja, če ga mu pošljemo po slovenskih nakaznicah.“

Več slovenskih kmetov.

Uganka. Marsikdo izmed „Mirovih“ bralcev si je gotovo mislil, da mora biti znani celovski trgovec Zier, ki je znan kot hud nasprotnik Slovencev v celovškem občinskem svetu, človek, kateremu se slovenski jezik tudi drugače ravno tako gnusi, kakor se mu na poštnih nakaznicah. Ali to ni res, in za nas je naravnost nerazrešljiva uganka, kako se strinja s Zierovim velikim nemškim nacionalizmom to, da tako dobro in prav rad govori slovensko! Izvedeli smo celo, da ga je njegov oče edino vsled tega poslal v trgovsko šolo v Ljubljano, da se je tamkaj pošteno navadil slovensčine. V Zierovi trgovini se sliši prav veliko slovensčine, dasiravno mož v občinskem odboru tako rad udriha po Slovenceh. Tu se vidi, da imamo Slovenci nasprotnike ravno v onih ljudeh, katere zalagamo s svojim slovenskim denarjem. Za dobroto, da živijo od naših žuljev, nam odrekujemo vsako najmanjšo pravico. In mi smo še vedno oni pohlevni oslički, ki si ne pustimo samo dajati brč od takih ljudi, temveč jih še celo podpiramo, da lažje tolčejo po nas. Saj je vendar v Celovcu še takih trgovin, katerih lastniki ne zabavljajo proti Slovincem, saj so trgovine, kakor Ivanetičeva, Hafnerjeva, Prosenova, Renkotova, Sadnikarjeva, kjer Slovence lepo postrežejo po slovensko, katerih lastniki ne bodo nikdar izrekli žal besede proti slovenskemu rodu in jeziku. Slovenci, pomnite to! Tako se bo kmalu rešila tudi najbolj zapletena „uganka“.

Svetnavas. Častitamo Košičevemu Pepčku, ker ima tak poseben „talent“ za klofute dajati, da ljudje kar „okrog padajo“. Ljudje padajo po klofutah, a petaki padajo vsled klofut v občinske in „dohtarske“ blagajne. — Zadnjič v neki gostilni se je par „barab“ bahalo s tem, da so delili take klofute, da so nasprotniki pod njimi padali. A omeniti je treba, da so to bile barabe. No ja, na ta način so bile te klofute podobne onim, ki jih daje naš — „napredni steber“.

Podsinsjas. Čujemo, da je postal uradnik Goričnik navdušen Slovenec. Odkar ga je „Mir“ tako lepo počastil in mu svetoval, naj obdrži svojo plitvo modrost za svoje potrebe, komaj čaka, da napoči sobota, da dobi „Mir“ v roke. Preveč ga namreč skrbi, da bi ne prinesel zopet kakšnega odlikovanja za njega. Odlikovanje bi pač res zaslužil, saj je ustrelil mačko namesto veverice.

Lovski bratec.

Sveče. Bistriški Nemci in nemškutarji so napravili tukaj dne 4. novembra javen shod, na katerem so na ne baš časten način udrihali po duhovnikih in kranjskih Slovincih. Glavni namen shoda je bil, omajati v ljudstvu zaupanje do duhovnikov in preplašiti delavce, da bi se ne upali organizirati. Toda gospodje so se blamirali, kajti komaj je prvi govornik začel govoriti zoper duhovnike, že je zapustilo lepo število zborovalcev sobo. Da uživajo pri zborovalcih nezaupanje, je naše „Nemce“ bolj bolelo, kakor da bi jim priložil par gorkih zausnic. Govorniki so bili sledeči: gozdarski oskrbnik Maner, zdravnik in pa velenčeni Košičev Pepček. Posebno so se govorniki jezili nad kranjskimi Slovinci, ki se upajo priti skozi predor naše delavce poučevati. Veste, gospodje, napravite plot pred predor, saj imate zadosti desk, ali pa bomo mi Kranjcem sporočili, da bodo prosili vas za dovoljenje, če smejo priti semkaj. Ko je bilo zborovanje končano, so bili zborovalci enih misli, češ, zdaj so se nam šele oči odprle, da smo spoznali, v kakšen jarem nas hočejo nemčurski liberalci vpreči. Otvesti nas hočejo kakor kravice k jaslin in dati nam toliko jesti, kolikor bi se jim zljubilo. In Košičev Pepček, ta pa ta, kako „modro“ je govoril! Kdor zna, pa zna — otrobe vezati.

Št. Jakob v Rožu. Dolgo smo iskali človeka, ki bi bil najpripravnější, da nepristransko razsodi šentjakobske prepire. Šli smo v Rožek, oziroma morali smo tja iti, a tam nas še niso zadovoljili; šli smo v Celovec, da bi dohtarji s paragrafi razsodili sitno zadevo; ja, prišel je celo iz Beljaka c. kr. komisar pomagat krotiti duhove; a vse to je bilo nepotrebno: „Das gute liegt so nah“, sredi med nami je tista spoštljiva glava, tisti čudak, ki stoji nad strankami in razsoja vse po pravici, a mi ga nismo poznali. Očka Krebitz je oznanil strmečemu svetu novico, da je on tisti človek, ki se ne vmešava v narodne prepire. On stoji ob strani in gleda odzgoraj vse te prepire, kot jih gleda mati Golica: tako je govorila ta indijska modrost. Vseh šentjakobskih prepиров on ni več kriv kot sv. Jakob v župni cerkvi, katerega pa menda ta častitljiv očka še videl ni. Občudovati moramo samo c. kr. komisarja, ki je delal pri zaslišanju tega gospoda zelo resen obraz, drugi so se menda vsi smejali, ko je tako govoril očka nadučitelj. Celó Donižev Felcej se tu ni mogel zdržati smeha. Mislim pa, da mu g. komisar itak ni verjel, verjeti morajo očku Krebitzu samo njegovi dobri prijatelji nemčurji.

Melviče. (Veselica lovske družbe) se je dne 28. m. m. nepričakovano dobro obnesla v splošno zadovoljnost nas vseh. Tamburaši z Brnce so udarjali s tako spretnostjo, da se je celo v marsikaterem debeluhu oglasila „lovska kri“. Plesali smo prav po zilsko in družbi ostal je lep čisti dobiček. Obiskali so nas tudi naši sosedje iz goriške občine in zabavali smo se enkrat prav po poštenu slovenski šegi. S tamburaši se vidimo kmalu zopet pri nas. — Med veselico poslalo nam je naše županstvo v „ämtlich“ nemščini pisan sledeči odlok:

Z 1336. An Herrn Kassier der Jagdverreins-Wall in Mellweg. Sie werden Beauftragt den Mussig 10 Kronen mich auszahlen für die Straffe dass sich nicht beim Gemeinde gemeldet haben. Gemeindeamt Egg, am 28. 10. 1906. Flor. Mörtl.

Od moža, kateri županuje že dvanajsto leto, se ne more več zahtevati, da je le perijodično „fortsritlich gesint“, pa je dobro. Odlok je pa udarce naše „vesele žile“ še pomnožil in rešili smo ga takoj „in tergo“ tako-le:

„An das löbliche Gemeindeamt Egg — mit dem zurück, dass das ist nix.“

Ne zamerite, gosp. župan, saj veste, da naš blagajnik ni dolžan se javiti pri občini. Če pa imajo to dolžnost godci, potem drugokrat godcem pišite in dostaviti pustite po občinskem slugi. Naši lovci niso vaši slugi. No, pa „Pfickot“.

Ukve. Na dan vseh svetih smo imeli pri nas hud dan. Deževalo je in voda je izstopila iz rova, ker se je v nekaterih krajih podrl nasip, ki je bil šele predlanskim narejen. V nekaterih hišah so že imeli vodo. Iz spodnje vasi in iz hiš, ki so blizu vode, so morali ljudje že vun z živino in z drugimi rečmi, ker le malo je manjkalo, da ni bilo zopet pol vasi v vodi tam, kjer so šoder proč spravili. Res, če človek pogleda v naši vasi, kako izgleda sedaj po povodnji, da so hiše nižje kot voda v grabnu, se mora

reči, da je bilo zelo napačno, da so šoder preč odpravili in spravili uboge posestnike v nevarnost. Če pride le količkaj velika voda, jo bode imelo pol vasi po hišah. Ubogi Ukljani, ubogi trpini! Ko začne deževati, se še zaspati ne upamo, ker takoj smo v nevarnosti, da prihrumi voda v hiše. Lansko leto je bila komisija tukaj in je izpoznala, da je šolsko poslopje v nevarnosti zaradi vode in da mora biti drugo zidano, tega pa ni izpoznala komisija, da je pol vasi še deloma v večji nevarnosti kot šola, in morajo ljudje in živina notri prebivati. Zakaj se vse z enako mero ne meri! Če se ima kaj posebnega napraviti v naši vasi, bi se moralo poklicati vse posestnike in se z njimi porazgovoriti, ker morajo vsi skupaj plačevati, ali tega naše slavno občinsko predstojništvo nikdar ne stori, ker mu je kmet in delavec preneumen, le samo tedaj mu je vsak dober, kadar so volitve. Kakšno gospodarstvo je v naši vasi, to pa številke govorijo. Koliko smo plačevali pred štiriindvajsetimi leti in koliko sedaj! Kaj pa se je storilo? Toliko, da smo v nevarnosti za življenje in imetje, če pade le par kapljic dežja več kakor po navadi. In zraven se nam še očeta, da smo lenuhi. Imamo celo nekega gospoda tu, ki je rekel Ukljanom beraško in cigansko ljudstvo. Čudno je pa vendar, da ta zabavljac ne gre izmed tega ljudstva, ki ga več ne mara. Sramota res za takega gospoda, da med takim ljudstvom še prebiva. Potemtakem tudi on sam ne more biti boljši, ker mu je tako vseč pri nas. Krajni šolski svet, ki pa je čisto nedolžen, pač tožijo zaradi nekega denarja, nepravilnosti v šoli pa nič ne vidijo! Kje je pač tu pravica? Ali so paragrafi samo za navadno delavno ljudstvo, ali so tudi za — gospodo?

Borovlje. Slovenski planinci se gibljejo in napravljajo povsod po slovenski zemlji v zadnjem času tudi slovenske kašipote. Tak kašipot je napravilo naše dično slovensko planinsko društvo tudi v Borovljah na p. d. „Hutarjevi“ hiši. Kakor bika rdeča suknja, tako je razburil ta kašipot slovenske nemško-nacionalne borovške nemškutarje in zategadelj so ga baje odnesli v borovski nemčurski arhiv, da ga bodo ogledovali slavni nemčurski arhivarji sami, ker drugim te sreče ne privoščijo.

Glinje. Veselica, ki jo je priredilo v nedeljo, dne 28. oktobra, pevsko društvo „Drava“ pri Dremlju v Glinjah, se je prav dobro obnesla. Veselični prostor je bil napolnjen do zadnjega kotička, veliko ljudi ni moglo dobiti prostora. Po občnem zboru čitalnice, o katerem poročamo na drugem mestu, se je začela veselica z nastopom „Drave“, ki je zapela svoje geslo in potem nastopila še večkrat in prav imenitno zapela nekaj lepih zborov. Pri dveh pesmih so sodelovali tudi pevci podsinskega delavskega društva. Najbolj pa je ugajal šaljiv pevski nastop „žabja kantata“, katera se je morala na občno željo ponoviti. Prav odkritosrčno častitamo zborovodji g. Bernotu in tudi pevcem na lepem uspehu. Godbene točke so izvajali šentjakobski tamburaši, ki so tudi udarjali k plesu. Zbor je prav dobro izvežban in zasluži vso pohvalo. Kot govornik je nastopil g. Ekar iz Celovca, ki je pozivljajal društvenike obeh društev k vztrajnemu skupnemu delu. Društvo le tedaj napreduje, ako so vsi udje prošinjani z duhom edinosti, ako vsak posameznik neumorno dela na to, da se doseže skupni društveni cilj — narodna izobrazba, katere smo koroški Slovenci tako zelo potrebni. Šola nam je ne da, zato smo si jo dolžni sami pridobiti, kar pa je le mogoče s skupnim sodelovanjem v narodnih društev. Ostro je govornik bičal narodno mlačnost in polovičarstvo. Boljši je najodločnejši nasprotnik kakor pa človek, ki sam zase ne ve, ali je krop ali voda. Zato torej proč z vsem polovičarstvom in skupaj na narodno delo, katera ima v čitalnici in pevskem društvu najboljšo podlago za uspešen napredek. Govor je zadel prav v živo in smemo pričakovati, da ni bil brez uspeha. Po končanem sporedu se je začela prosta zabava s petjem, tamburanjem in plesom, ki je potrajala pozno v noč. Veselica je pokazala, da se ljudstvo zelo zanima za slovenske prireditve in da je treba le složnega in vztrajnega dela, pa bo spodnji Rož kmalu kazal vse drugačno lice. Vsa čast onemu, ki noče biti imenovan, pa ima velike zasluge zato, da napreduje naša stvar v borovski okolici. Le tako naprej s prosveto za narod!

Sele. Nastop celovškega trgovca s špece-rijskim blagom Ziera v celovškem občinskem zastopu nasproti pravicam slovenskega jezika je nas zavedne Selane tako razburil, da si ne moremo kaj, da ne bi povedali trgovcu Zieru svojega odkritosrčnega mnenja. Sele so, lahko rečem, ena izmed najzavednejših slovenskih občin na Koroškem, Mac-Nevin žalostnega spomina je imenoval Sele — slovensko republiko, in sram bi nas moralo biti, ako bi molčali na izzivanja trgovca

Ziera v celovškem mestnem odboru. Večina nas Selanov kupuje svoje potrebščine pri Zieru, in takrat zna Zier prav dobro slovensko, takrat je prijazen in sladek z nami slovenskimi kmeti, v celovškem mestnem odboru pa je najhujši nasprotnik vsega, kar je slovenskega. Izprevideli smo svojo zmoto in smo sklenili, da ne bomo več kupovali pri njem. Morebiti bo vsled tega našega sklepa tudi trgovcu Zieru nekoliko lažje, ker ne bo več prišel v neprijeten položaj, da bi sprejemal po dvojezičnih nakaznicah slovenski denar. Narodni Selani.

Podkarnos. Pogorelo je dne 4. novembra pri Mlinarju v Selu. Še ni dognano, kako je požar nastal. Začelo je goreti v skednju, ki je bil kmalu v plamenu. Hitro je prišla selška požarna bramba, pa tudi drugi ljudje, vendar niso mogli ubraniti, da se je vnela streha na hiši in na zadnje tudi mlin. Rešili so hišno opravo in živali, vendar pa trpi posestnik veliko škodo. Na pomoč je prišla tudi požarna bramba iz Zrelca in 6 ali 8 vojakov. Hvala Bogu, da ni bilo vetra in so se tako sosedne hiše mogle obvarovati nesreče.

Velikovec. („Svobodna šola.“) Protestantski „Wochenblatt“ z dne 5. nov. t. l. piše to-le: „Šola državi in ne cerkvi; duše otrok se morajo napolniti s plemenito vsebino, ne pa s ceremonijami in konfesionalnimi formulami (verskimi nauki), ki so za pravost in za boj za obstanek brez pomena.“ Gg. Angerer in Riese, kako pa se to strinja z zadnjim shodom v Velikovcu, kjer sta trdila, da nimata nič zoper vero!? Prosimo odgovora!

Važenberg. V Celovcu pri „upravnistvu Bauernzeitunge“ morajo imeti res veliko denarja na razpolago, ker so jo v zadnjem času našim slovenskim kmetom začeli pošiljati kar v kopicah. Na vsako vas so poslali po več izvodov lista, ki kmeta s tem rešuje, da mu podaje prav malo gospodarskega in poučljivega, pač pa veliko laži in zvijače. Ne, prijatelji! „Bauernzeitung“ za našega slovenskega kmeta ni. Kdor ima le količjak vesti in vere, jo pošlje nazaj. Ne sprejem! Usiljiva reč ni bila nikdar dobra, četudi nosi zapeljivo ime: Bauernzeitung.

Djekše. Shod, ki ga je tu pri nas priredilo vovbersko izobraževalno društvo, se je obnesel naravnost sijajno. Iz domače in iz sosednjih župnij je prišlo toliko ljudstva, večina moštva, da so bili veliki prostori Kramarjeve gostilne natlačeno polni, da ni bilo več dobiti kraja in sedeža. V prisrčnih besedah pozdravi društveni predsednik Mentelnov Tone Gril iz Ovber navzoče ter govori prav imenitno in poljudno o živinoreji. Opozarjal je na njeno vrednost in važnost v novejši dobi ter posebno priporočal, da se naj naši slovenski spodnjekoroški kmetje pridneje bavijo z bikorejo. Res čudili smo se, kako je gladko tekla beseda preprostemu kmetskemu mladenci, ki o gospodarskih in političnih rečeh veliko razume, ker se zanima zanje. Želeti je, da Mentelnovega Toneja vidimo na govorniškem odru še velikokrat. Ljudje so ga radi poslušali. Drugi govornik, šentjurski g. župnik Poljanec, nam v poljudnem, krasnem govoru poda lepo, a žalostno podobo, kako je bilo tedaj pri nas, ko so pred dobrimi 400 leti na Koroškem ropali in divjali živinski Turki. Govor je bil zelo poučljiv in zanimiv, poslušali smo ga z odprtimi ušesi in očesi. Naj bi ga gosp. govornik govoril še tudi drugje, ali ga pa objavil v „Miru“. Potem nastopi znan, spreten govornik, g. kanonik Rotter. V prisrčnih domačih besedah nam pove, zakaj smo prišli na Djekše. Ne popivat in lumpat, temveč učiti smo se prišli in razvedrit v poštenem veselju. Govori o pomenu in namenu društva, ter vzpodbuja navzoče k pristopu. Pristopilo je 50 novih udov. Najboljše bi bilo, da bi se na Djekšah ustanovilo posebno izobraževalno društvo. Slišali smo obilo poučljivih in koristnih reči, a s potrebnim in koristnim smo združili tudi prijetno veselico. Gg. tamburaši iz Celovca se niso ustrašili težavnega pota semkam na gore ter so nas prišli razveseljati. Ljudem so zelo ugajali. Igrali so res izborno. In g. Ravnik je tudi spregovoril par prisrčnih besedi v pouk in spodbujajo. Končal bi, a pozabil sem še omeniti in pohvaliti krasno petje domačega mešanega zbora. Tujce sem slišal: kdo bi si mislil, da najdeš na Djekšah tako lepe in mile glasove. Čisti sopran, doneči alt, sonoren tenor in mogočen kontrabas so se združili v najlepšo celoto. Popevale so se največ narodne in lahke umetne pesmi iz Žirovnikov in Bajukove zbirke ter iz Mohorjeve pesmarice. Ljudje so bili kar očarani in preseščeni od lepih pesmi. Slava pevcem! Reči se mora po vsej pravici da se malokje vrši tako lep shod, kakor je bil dne 28. oktobra na Djekšah.

Z vsa pravico imenuje profesor Pavlov, znameniti ruski učenjak, tek prvega in najmočnejšega prebujevalca izločevajočih želodčnih živcev

in podlago dobre prebave, brez katere ni trdnega zdravja. Posebno tek vzbujaajoče in želodec krepeče učinkujejo Bradyjeve želodčne kapljice. 6 steklenic za K 5— ali 3 dvojnate steklenice za K 4:50 razpošilja franko izdelovalec C. Bradyjeva lekarna pri ogrskem kralju, Dunaj, I. Fleischmarkt 1/385.

Društveno gibanje.

Vabilo. Občni zbor izobraževalnega društva „Kot“ bode v nedeljo dne 11. novembra ob 1/4. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Šent-Jakobu v Rožu. Govor: „Slovenski kmet v srednjem veku.“ Po občnem zboru uprizaro se žalogra: „Mlinar in njegova hči“. Te priložnosti naj nobeden zaveden Slovenec ne zamudi in vsak naj prihiti v Št. Jakob, da se seznani z našimi brati, kateri tako radi prihajajo v naš lep Rož. Pripomnimo, da pridejo igralci v narodnih nošah.

Izlet na Koroško. Slovenski planinci napravijo v nedeljo, dne 11. novembra t. l., izlet na Koroško, in sicer v Št. Jakob v Rožu. Odpeljejo se jutraj ob 7. uri in se vrnejo z večernim vlakom. Slovenski planinci iz Gorenjske se priklopijo izletnikom na Jesenicah. Na svidenje med bratskimi koroškimi planinci!

Podsinnjavo. Kršč.-socijalno pevsko in delavsko društvo priredi dne 11. novembra ob 3. uri popoldne v Svečah pri Adamu veselico po sledečem sporedu: 1. Poučen govor. 2. Tamburanje in petje. 3. Šaljivi nastop. 4. Igra: „Vaški skopuh“. Vstopnina 20 krajcarjev. Ako bi ta dan deževalo, se veselica preloži na pozneje. Vse prijatelje društva od blizu in daleč vabi k obilni udeležbi odbor.

„Slov. kršč.-soc. bralno društvo za Škocijan in okolico“ priredi v nedeljo, dne 18. listopada t. l., popoldne po blagoslovu v gostilni „pri Majarju“ v Škocijanu mesečno zborovanje z navadnim sporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Glinje. V nedeljo dne 28. oktobra t. l. se je vršil ob 4. uri popoldne pri „Dremlju“ v Glinjah letni občni zbor slovenske čitalnice. Predsednik je otvoril zborovanje, pozdravil vse navzoče, potrdil sklepčnost občnega zbora ter prosil g. tajnika, da prečita zapisnik lanskega občnega zbora. Nato se je poročalo o delovanju in gnotnem stanju čitalnice. Prejemkov je bilo 128 K 20 vin., izdatkov 57 K 20 vin., preostanka 71 K. Udov je štela čitalnica 23. Nato se je izvolil odbor in sicer sledeče: Miha Turk, predsednik; Cvetko Goričnik, tajnik; Šimen Asik, blagajnik; Fridolin Globič, knjižničar in France Boganič, gospodar. Nadalje se je sklenilo, da se napravi „izobraževalen klub“, kateri bo imel nalogo, da se obiskovalci tega kluba privadijo pisanju in čitanju svojega materinega jezika ter da se seznani s slovensko zgodovino in o priliki tudi z najvažnejšimi dnevnimi vprašanji. Prvi „izobraževalni klub“ se bo vršil prihodnjo nedeljo dne 11. t. m. ob 1/4. uri popoldne v čitalničnih prostorih pri Cingelcu na Trati. Vsi udje in prijatelji čitalnice so nam ta dan dobrodošli!

Dobrlavas. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 18. novembra, mesečno zborovanje s predavanji in petjem v novih, lepih društvenih prostorih, v „Narodnem domu“. Člani in prijatelji društva pridite v velikem številu! Odbor.

Izobraževalno društvo „Lipa“ v Velikovcu ima svoje mesečno zborovanje v nedeljo dne 11. novembra ob 1/4. uri popoldne v „Narodnem domu“. Na dnevnem redu je zanimiv govor. Po zborovanju „Martinov večer“ z gosko.

Politični pregled.

Državni zbor je imel v ponedeljek prvo svojo sejo, v kateri je prišla v obravnavo volilna reforma. Kakor znano, je nem. kršč. soc. dr. Gessmann stavil predlog, da naj se predloga o volilni reformi obravnava nujno. Predlog je bil sprejet in drugo branje predloge o volilni reformi, kakor jo je izdelal odsek, se je vršilo v ponedeljek. Kot prvi govornik „proti“ je govoril dr. Šusteršič. Vsenemci in češki radikalci so ga takoj napadli z raznimi psovkami, ki so se ponavljale med celim govorom. Dr. Šusteršič je poudarjal, da Slovenci sicer niso popolnoma zadovoljni s sedanjem volilno reformo, ali v zvezi temu mora priznati, da pomeni volilna reforma velik napredek. Za njim je govoril nem. kršč. soc. Loser, potem Čeh Hruby, kršč. soc. Schraffel, grof Sternberg in vsenemec Schönerer. V torek se je obravnava nadaljevala. Prvi je govoril štajerski Slovenec dr. Korošec, ki je poudarjal, da pomeni volilna reforma napredek za kmetski stan. Obžaloval je, da koroški in štajerski Slovenci niso dobili toliko poslancev, kakor bi jih bili morali dobiti, in

je zatrdil, da bodo slovenski poslanci postavili vse moči, da se ta krivica popravi, ter upa, da jih bo v tem podpirala večina zbornice. Govorili so še štirje govorniki, nakar se je razprava zaključila. Za glavna govornika sta bila izvoljena dr. Tavčar „proti“ in Schöpfer „za“. V sredo je prvi govoril dr. Tavčar, ki je izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti nujnosti, ker smatra volilno reformo pogubno za slovenski narod. Govornik zanika, da bi bila njegova stranka zvezana z vsenemci, in napada Čehe, ki so prej izjavili, da je volilna reforma nečastna za Čehe, sedaj pa glasujejo za nujnost. Ko je še govoril „za“ govornik, se je razprava zaključila, nakar se je glasovalo. Nujnost je bila sprejeta z 227 glasovi proti 46. Proti so glasovali nemški in češki veleposestniki, vsenemci, češki radikalci in slovenski liberalci. Izid glasovanja so vsenemci pozdravili z velikim hruščem. Popoldne je govoril poročevalec dr. Löcker, ki je prosil zbornico, da preide v podrobno razpravo. Govoril je tudi vsenemec Schönerer, ki je imenoval vse poslance, ki glasujejo za volilno reformo, izdajalce nemštva in končal z besedami, da Nemci najdejo varstvo le v nemškem rajhu ter zaklical: „Heil nemškemu hohenzollernskemu rajhu!“

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdravju v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Boštjan Ražun †.

Prej ali slej odbije vsakomur zadnja ura; in čeravno je že kdo dosegel visoko število let, vendar nas nekako zaboli nekje znotraj, ko slišimo: umrl je!

Komaj se nam je nekoliko zacelila skeleča rana, ki nam jo je zadela smrt Jožeta Povodna, že nam je vsekala drugo, še globokejšo, s smrtjo Boštjana Ražuna, p. d. Erjaka, posestnika v Gorečivasi pod Škocijanom. Neusmiljenka grabi naše najboljše in najizkušenejše može in tako opominja mladino, da se je treba zgodaj pričeti vaditi v delu za narodne svetinje, da se izpolnijo nastale praznine. Da bi mladi svet le poslušal nemo učiteljico!

Rajni Boštjan Ražun, kojega spominu naj bodo naslednje skromne vrstice posvečene, je bil skoz in skoz vojščak; v svojih mladih letih je zvesto služil cesarju, še pod Radecky-jem, ter pri tem veliko prepotoval, mnogokaj videl in marsikaj pretrpel, a tudi doživel veliko zanimivega. Prav rad je pravil o svojih doživljajih, da ga je bilo veselje poslušati. Pozneje pa, kot samostojen posestnik, je bil do zadnjega hraber vojščak v službi svojega naroda. V tem zmislu je vzgojil tudi svoje otroke, čemur najboljši dokaz naj bo njegov najstarejši sin, g. Matej Ražun, sedaj župnik v Št. Jakobu v Rožu.

Žalibog piscu teh vrstic ni natančneje znano podrobno delovanje umrlega; vendar toliko se more reči, da povsod, kjer se je šlo za kaj dobrega in koristnega, tam je bil prerano umrl Boštjan eden prvih in najvztrajnejših zagovornikov in podpirateljev. S tem si je pa tudi pridobil splošno spoštovanje in ljubezen daleč na okoli. Dosegel je nenavadno starost 79 let. Bil je do zadnjega prav čil na duhu. Bil je rajni izmed malega števila tistih, ki so gledali kmetsko moč in boljše čase za kmete v kmetskih zvezah,

kakor je na pr. „Gospodarska zadruga“ v Sinčevsi, katere zvesti član je bil od njenega postanka.

Po daljšem bolehanju je v torek, dne 23. oktobra t. l., okrog sedmih zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Dolg mrtvaški sprevod se je pomikal v četrtek, dne 25. oktobra, od prijazne Erjakove domačije v Škocijan, kjer je zemeljske ostanke slovesno blagoslovil mil. g. prošt tinjski, g. Gregor Einspieler, kateremu so asistirali preč. gg.: Rozman iz Celovca, Hüttner iz Rožeka, Mikulš iz Škocijana, Boštjančič iz Kamna, Poljanec iz Št. Jurija in Dolinar iz Dobrlevasi. Po mrtvaškem opravi se je bralo za rajnika pet maš-zadušnic in slovesno mrtvaško mašo je daroval mil. gosp. prošt Gregor Einspieler.

Po opravljenih opravilih v cerkvi se je zagreblo truplo v grob poleg rajnega Pušnika, s katerim sta si bila žive dni prijatelja in brata po mišljenju. Prav dovršeno so zapeli i njemu pevci slovensko žalostinko, ki je marsikoga globoko ganila. Bog tolaži žalujoče ostale, njemu pa bodi usmiljen sodnik!

Strmec. (Kaj bo z našo šolo?) Ker je naša šola že od svečana lanskega leta brez lastnega učitelja (pouk je samo ob četrtnih in nedeljah), se je podala dne 1. avgusta 25 mož broječa deputacija v Celovec k deželnemu predsedniku, da se pritoži proti takemu mačehinskemu postopanju in da si izposluje učitelja. Gospod predsednik je deputacijo prijazno sprejel in obljubil, da bo ustregel želji faranov. Ker se je šolsko leto že pričelo in učitelja še do danes ni, smo mi starši šolskih otrok v skrbeh, da ostanejo naši otroci brez rednega pouka.

Naša šola obstoji že nad 70 let ter je ena najstarejših v okolici. To šolo so obiskovali naši očetje in drugi ukaželjni fantje iz daljnih krajev: Gozdanj, Dvora, Lipce, celo od Drave in daljnega Vernberga, Domačal itd. Ima zelo zdravo lego in dobro pitno vodo. Šola se je leta 1882 prezidala po natančnem predpisu šolskih oblastev in je bil ž njo tedanji deželni predsednik Schmidt-Zabierow popolnoma zadovoljen. Ima 10:5 m dolgo in 6:5 m široko šolsko izbo, kar je za naših 70 do 80 otrok gotovo zadosti prostorno, in je v neposredni bližini vasi, iz katerih imajo najoddaljenejši samo tri četrt ure hoda. Resnica je, da stoji šola na precejšnjem hribu; ali radi tega se še nobena stranka ni pritožila, kar se je lansko leto jasno pokazalo pri zaslišanju, ko so bili razun par nemškutarjev vsi zato, da ostane šola, kakor je bila, na Strmecu. Zakaj odločno protestiramo proti neresnično sestavljeni popisovalni listi za l. 1905, ki se glasi: Štavl, Krotnave, Vinare in Lihpolje, po zimi in spomladi, „die Wege oft ungangbar“. Kje je to resnica? Kje se gleda tako na šolska in cerkvena pota, kot pri nas, da so, če zapade po noči sneg, zjutraj na vse zgodaj že napravljeni poti? Gospod načelnik, kako morete z mirno vestjo poročati take reči šolskim oblastim?

Sicer pa je zadosti šol na Koroškem, ki imajo do šole veliko slabše in dvakrat tako dolge poti, pa se jim ne smilijo tako otroci kot naši, ki imajo šolo takorekoč pred nosom. Ali to ni škandal v prosvetljenem dvajsetem stoletju, ko se nam pri oknih in vratih vsiljuje hvalisani „fortšrit“, da se pustijo naši otroci skoraj dve leti brez rednega šolskega pouka! Ako kmet pri delu poletu en dan obdrži otroka doma, je kaznovan, ako se pa pusti šola brez učitelja, je pa kaznovan zopet kmet, ker se otrok ni mogel ničesar naučiti, ker ni imel prilike. Gospod Oraš, deželni in državni poslanec, ki menda tako po očetovski skrbite za nas, tukaj imate lepo polje. Na delo torej, izposlujte nam to dobroto, saj je to vaša sveta dolžnost! Zadosti dolgo že sedite v deželnem in državnem zboru in vlečete mastne dijete, ganite se vendar. Pa vi menda nimate časa se ukvarjati s takimi malenkostmi, ker se vam zdi bolj potrebno, da se skrbno nadzorujete in tudi rubijo slovenski gostilničarji, ako kateri prestopi policijsko uro, da se vaše občinske kase ne posušijo. Ali pa bo menda vendar res, da ste vi kot „iskren prijatelj“ kmeta trpina zato, da mi strmški farani po preteku 20 let zopet zidamo novo šolo, ko je sedanja vendar boljša kot marsikatera nova tam kje v bližini — Š... in ker so občinske doklade res tako malenkostne, da nikamor ne vemo z našimi mastnimi dohodki. Tega veselja vam ne bomo privoščili. Ako naš trud v Celovcu ostane brez

uspeha, bomo poskusili našo stvar še na drugem mestu. Gospode slovenske državne poslance pa ponižno prosimo, da bi blagovolili vzeti to našo zadevo na znanje.

Izjava.

Podpisani preklicujem vse neutemeljene psovke, s katerimi sem psoval v pijanosti dne 14. oktobra 1906 g. **Magdaleno Meiher**, gostilničarko v Zadolah, in njeno natakario, g. **Katarino Pavel**, pred Orenčevo gostilno v Zadolah in se njima iskreno zahvaljujem, da sta na podlagi te izjave odstopili od zasebne obtožbe, ki sta jo bili zoper mene vložili pri c. kr. okrajnem sodišču v Borovljah.

Borovlje, 2. novembra 1906.

Valentin Plesnik p. d. Hinker
v Zadolah.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. ap. veličanstva

XXV. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.389 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 512.880 kron.

Glavni dobitok iznaša

200.000 kron v gotovini,

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 20. decembra 1906.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.
Oddelek za državno loterijo.

Franc Sadnikar

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse št. 7,

ima veliko zalogo vseh v železnino spadajočih reči, kakor hišno in kuhinjsko orodje, štedilna ognjišča, železne peči, vlitte kotle za vzdati, fine, trpežno pozlačene nagrobne križe.

Najboljše orodje za mizarje, tesarje, kolarje, ključavničarje in kovače.

Vodne žage, kakor tudi sloveče „Neuhaus“-žage z znamko F. S.

Razno koroško železo, ploščevine za različno rabo.

Vse po izredno nizkih cenah.

Edina zaloga **zboljšanega Matievič-vega traka (mere)**, s katerim se brez tehtnice ali vage določi teža govedi, torej posebno važno za kmete in živinorejce, kakor tudi Matievič-eva mera za sode meriti.

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4 ¹/₂ ⁰/₁₀₀

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za naganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5 ¹/₄ % in na osebni kredit pa po 6 %. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uraduje se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno naganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1,877.859.

Na srečo bolni in bledi ljudi ne morejo prenašati kave in čaja in so zato zaradi pijače pogosto v zadregi, ker tako blagodejnega jim mleka za daljši čas ne morejo uživati. Če dodamo Kufekejeve moke za otroke z nekoliko kakaom ali brez njega, si lahko napravimo iz mleka prav slastno pijačo, ki je zaradi prijetnega okusa ne uživamo samo lahko dolgo časa, ne da bi se nam upirala, ampak ki napravi tudi mleko obenem lažje prebavno in ki njega redilnost nemalo poviša. Tudi pri odraslih pokaže Kufekejeva moka za otroke spodbujajoč učinek na večji popolnoma manjkajočo slast. Če dodamo nekoliko več Kufekejeve moke za otroke, si napravimo iz te pijače prav slastno juho.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri **kmetijskem društvu** (zadrugi) v **Vipavi** zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej fino staro in novo namizno vino po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunajo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, pinela po 50 K, stari beli burgundec po 60 K ter stara butelska vina.

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Pakraške

želodčne kapljice.

Staro, znano izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih — posebno se priporoča — pri zaprtju in zapeki, napihnjenju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosegljivo sredstvo za dobro prebavo.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena 12 stekleničicam (1 tucat) 5 K franko na vsako pošto s povzetjem ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 12 stekleničic se ne pošilja. Prosi se, da se naročuje samo naravnost pri

P. JURIŠIĆU, lekarnarju
v Pakracu št. 58 (Slavonija).

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je **Thierryjev balsam**

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslašen neprekosljiv zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in uljese vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3.60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Trgovina z usnjem A. Mehur

v Celovcu, na novem trgu, poleg gostilne pri „Deteljici“ („Kleeblatt“), priporoča **raznoverstno usnje** po najnižjih cenah. Kupuje tudi **surovo usnje** in sprejema tisto v izdelovanje.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;

2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe **ravnateljstva zavarovalnice** ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Kupujte národní kolek!
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Loterijske številke od 3. novembra 1906.

Dunaj	64	23	75	20	65
Gradec	55	53	33	30	10

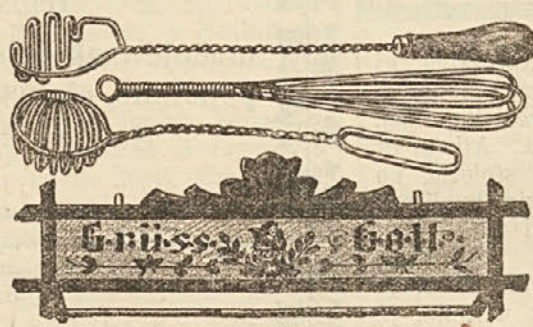
Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporočam.

Peter Wernig,
c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Stepalnica za sneg,
Zajemalnik za cmoke,
Mečkalnik za krompir,
skupaj 25 kr.
Obešalnik za brisačo,
umetno izrezljan in s steklom izvezen,
25 kr.

Svetniški kipi pod steklenim poklopom 15 cm visoki, prekrasni,
25 kr.

Prevrat

je povzročila v trgovskem svetu ogromna prodaja predmetov po **25 krajcarjev**. Da omogočim tudi pokrajincanom nakup teh neverjetno cenih predmetov po **25 kr.**, sem izdal cenik z nekaj tisoči obrazcev teh **25 krajcarskih** predmetov in tudi blaga po višji ceni.

Ta cenik razpošiljam na željo vsakomur zastoj in poštne prosto. Gotovo bode postal moj odjemalec.

Izvozna trgovina Herman Auer

Dunaj, IX/2, Nussdorferstrasse 3—VI. (Krščanska tvrda.)

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema po

4 1/2 %

in obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.